

LIFE11 NAT/GR/1014 ForOpenForests

**Διατήρηση Δασών
και Δασικών Ανοιγμάτων Προτεραιότητας
στον Εθνικό Δρυμό Οίτης και στο Όρος
Καλλίδρομο της Στερεάς Ελλάδας**

Η αρκούδα στην Οίτη,
το νοτιότερο σημείο παρουσίας της
στην Ευρώπη

www.foropenforests.org
www.eepf.gr

ΑΝΟΙΧΤΑ ΔΑΣΗ

Περπατώ

Γνωρίζω

Προστατεύω

Γενικά στοιχεία για την αρκούδα

Είναι το πιο μεγάλο χερσαίο θηλαστικό της Ευρώπης. Έχει μήκος από 1,70 έως 2 μέτρα και ζυγίζει από 60 έως 250 κιλά, ανάλογα με το φύλο και την εποχή του χρόνου. Σε φυσιολογικές συνθήκες ζει περίπου 25 χρόνια.

Η θηλυκή αρκούδα γεννά το χειμώνα, κάθε δύο ή τρία χρόνια, από ένα ή δύο και σπάνια τρία μικρά. Τα νεογέννητα αρκουδάκια είναι τυφλά και γυμνά και ζυγίζουν μόλις 200-300 γραμμάρια. Εάν η μητέρα τους σκοτωθεί σε αυτό το στάδιο της ζωής τους, πεθαίνουν σε διάστημα 15-20 λεπτών της ώρας. Σε κάθε περίπτωση, οι πιθανότητες να επιβιώσουν τα μικρά αρκουδάκια τον πρώτο χρόνο της ζωής τους, είναι μόλις 50%. Η αρκούδα συχνά συμβιώνει με τους κατοίκους των ορεινών περιοχών και η επικράτειά της ενδέχεται να βρίσκεται στα όρια κατοικημένων περιοχών.

Η αρκούδα είναι προστατευόμενο είδος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και διεθνείς συμβάσεις, ενώ συγκαταλέγεται στα είδη προτεραιότητας της Κοινοτικής Οδηγίας για τους Οικοτόπους.

Η αρκούδα στην περιοχή της Οίτης και η σημασία της

Έως τον 17ο αιώνα, η κατανομή της αρκούδας στην Ελλάδα έφτανε μέχρι και την Πελοπόννησο. Σήμερα, ο ελάχιστος πληθυσμός της στη χώρα μας υπολογίζεται σε 350-400 άτομα, που ζουν κυρίως στις περιοχές της Πίνδου και της Ροδόπης, σχηματίζοντας δύο πυρήνες, που δεν επικοινωνούν πλέον μεταξύ τους. Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι υπάρχουν σημαντικές περιοχές στις οποίες επανεμφανίστηκε η αρκούδα μετά από 60 και πλέον χρόνια με νοτιότερη περιοχή, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στα Βαλκάνια (πληθυσμός Δειναρικών Άλλεων – Πίνδου) και κατ' επέκταση και στην Ευρώπη, την Οίτη, στην οποία φαίνεται ότι έχει περιστασιακό και εποχιακό χαρακτήρα. Το θετικό αυτό γεγονός δεν πρέπει να προκαλεί εφησυχασμό, αλλά ένταση των δράσεων για την προστασία της.

Γνωρίζετε ότι...

- Η αρκούδα έχει εξαιρετική όσφρηση, πολύ καλή ακοή και όχι τόσο καλή όραση.
- Έχει εξαιρετική μνήμη και νοημοσύνη.
- Οριοθετεί την επικράτειά της.
- Ο ζωτικός της χώρος είναι 100-150 τ. χλμ. για ένα θηλυκό και έως και παραπάνω από 400 τ.χλμ. για ένα αρσενικό άτομο.
- Αν δεν ενοχληθεί, ακολουθεί συγκεκριμένη ρουτίνα στις καθημερινές της μετακινήσεις: χρησιμοποιεί την ίδια όχθη ρεματιάς και τον δασικό δρόμο για τις μετακινήσεις της, το ίδιο μονοπάτι για να πάει στη φωλιά της τους ίδιους σπρωρώνες για να βρει φρούτα.
- Η όρθια στάση της είναι συμπεριφορά ανίχνευσης ή και φόβου και όχι εκδήλωση επίθεσης.

Βελτίωση της συνύπαρξης της αρκούδας με τον άνθρωπο από τον ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ στο πλαίσιο του έργου LIFE+ ForOpenForests στην Οίτη

Για τη βελτίωση της συνύπαρξης αρκούδας – ανθρώπου απαιτείται ενίσχυση των κτηνοτρόφων και των παραγωγών, τόσο στον τομέα πρόληψης των ζημιών όσο και στον τομέα των αποζημιώσεων.

Ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης των ζημιών στην κτηνοτροφία είναι η πρόληψη με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων και την υιοθέτηση ορθών πρακτικών και αρχών-κανόνων. Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ στο πλαίσιο του έργου LIFE+ ForOpenForests στην Οίτη εστιάζει στην λήψη συγκεκριμένων προληπτικών μέτρων, τα οποία αφορούν:

- 🍃 Τη βελτίωση των βιοτόπων της περιοχής μέσω του εμπλουτισμού τους με άγρια καρποφόρα δένδρα.
- 🍃 Τη διανομή ηλεκτροφόρων περιφράξεων στους μελισσοκόμους.
- 🍃 Τη διανομή κουταβιών Ελληνικού Ποιμενικού Σκύλου στους κτηνοτρόφους.

Η υιοθέτηση των παραπάνω μέτρων από τον ΕΛΓΑ και η ένταξή τους στο πλαίσιο μέτρων ενεργητικής προστασίας αποτελεί πάγια πρόταση του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ για την αλλαγή πολιτικής και την εξέλιξη σε έναν πιο αποτελεσματικό κανονισμό ασφάλισης των ζημιών στο φυτικό και ζωικό κεφάλαιο.

Συνάντηση με την αρκούδα

Η παράδοση λέει ότι μια συνάντηση με αρκούδα σημαίνει υγεία και καλοτυχία. Για να μειωθεί κατά το δυνατόν ο κίνδυνος συνάντησης με ένα μεγάλο ζώο, όπως η αρκούδα, στο δάσος, θα πρέπει να γνωρίζετε επιπλέον ότι: η αρκούδα αντιλαμβάνεται εύκολα τον γύρω της χώρο και συνήθως καταλαβαίνει πολύ νωρίτερα την παρουσία του ανθρώπου από ότι ο άνθρωπος τη δική της παρουσία και απομακρύνεται. Άρα για να μην τη συναντήσετε, προτείνεται η παρουσία σας στο δάσος να είναι θορυβώδης και ιδιαίτερα εμφανής.

Σε περίπτωση συνάντησης ανθρώπου-αρκούδας υπάρχει ένας βασικός κανόνας:

Η ΑΡΚΟΥΔΑ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΝΟΙΩΣΕΙ ΟΤΙ ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ

Αυτό σημαίνει ότι κρατάμε την ψυχραιμία μας και:

1. Μένουμε ακίνητοι.
2. Δεν πιάνουμε και χρησιμοποιούμε «απειλητικά» αντικείμενα, όπως πέτρες, κλαδιά κ.λπ.
3. Προσπαθούμε να οπισθοχωρήσουμε σταδιακά, αναγνωρίζοντας την «κυριαρχία» της αρκούδας στο χώρο.
4. Δεν τρέχουμε.
5. Σε περίπτωση στενών χώρων δημιουργούμε χώρο διαφυγής για την αρκούδα και δεν της «κόβουμε» το δρόμο.

Το πιο πιθανό είναι ότι μέχρι να τα σκεφθούμε όλα τα παραπάνω η αρκούδα θα έχει φύγει.

Η συγκέντρωση στοιχείων για την παρουσία της αρκούδας στην περιοχή είναι πολύ χρήσιμη.

**Αν δείτε αρκούδα ή σημάδια παρουσίας της,
επικοινωνήστε με τον ΑΡΚΤΟΥΡΟ:
τηλ. 2386041500/ 6972640062**

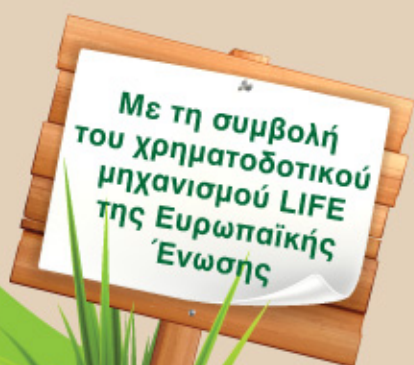
Ο Δήμος Μώλου - Αγίου Κωνσταντίνου συγχρηματοδοτεί το έργο. Ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού της Οίτης, η Δ/νση Δασών και τα τοπικά Δασαρχεία καθώς και η Πυροσβεστική Υπηρεσία επιδεικνύουν άριστο πνεύμα συνεργασίας με τις ομάδες εκπόνησης του έργου και είναι πολύτιμοι αρωγοί στην κοινή μας προσπάθεια.

Διευθυντής: Χρήστος Γεωργιάδης, τηλ.: 693 7214 888

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθ. Κυριάκος Γεωργίου, τηλ.: 210 7274656

Συντονιστής: Νίκος Πέτρος, τηλ.: 210 3224 944

Υπεύθυνος Αρκτούρου: Λάζαρος Γεωργιάδης, 6972640062

Κείμενα:
Λάζαρος Γεωργιάδης/
ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

Φωτογραφίες:
Λάζαρος Γεωργιάδης,
αρχείο ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ.

Γραφιστική επιμέλεια:
Χρ. Χολέβα

Προστασία
της Φύσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΕΛ.Γ.Ο. «ΔΗΜΗΤΡΑ»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΣΤΕΡΕΑΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Κοινοβουλευτικών
Πανεπιστημίων Αθηνών

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ
www.arcturos.gr